Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-11-26

LS 1309-1152

Landstingsstyrelsen

Motion 2013:16 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att förnya ambulanssjukvården

Föredragande landstingsråd: Marie Ljungberg Schött

Ärendebeskrivning

Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att förnya ambulanssjukvården.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Landstingsrådsberedningens motivering

Genom medvetna och riktade satsningar från Alliansen har stora förbättringar skett inom ambulanssjukvården de senaste åren. Bland annat genom Ambulanslyftet, den enskilt största satsningen på ambulanssjukvården i modern tid. Det har inneburit 10 nya ambulanser inom Stockholms läns landsting, men också fler satsningar utöver det. Högre krav på larmsamtalet hos 112, bättre IT-verktyg och mer snabbspår till direktintag på sjukhusens olika kliniker är ytterligare delar av förbättringarna som görs. Alliansen har under senare år infört totalt 16 nya ambulanser, vilket är en ökning av flottan med ca 30 %.

Det finns idag inga andra landsting i Sverige som har den typ av generellt hållen tidsmätning som motionärerna föreslår. Vad som behövs är istället en differentierad mätning, vilket finns inom Stockholms Läns Landsting idag. Genom att inte bara ha ett mått för tidsmätning så trimmas systemet så att olika delar i kedjan tar sitt ansvar för att minska tidsåtgången, från SOS Alarm och samtalet där till själva framkörningen av ambulansen till patient. Om inte enskilda delar av kedjan hålls ansvariga för sina tider så är

det svårt att veta vad som behöver förbättras. För att förbättra verksamheten så måste styrningen ske mot mål som det finns användning för. Leverantörerna har krav på sig att korta ned framkörningstiden, hålla fordon och personal tillgängliga under drifttiden, utföra uppdrag utan dröjsmål samt att alltid klara startintervallen på 90 sekunder för prio 1-larm och 180 sekunder för prio 2 och 3-larm.

Genom att avtalskrav idag ställs på att samtliga ambulanser i Stockholms läns landsting ska bemannas med en specialistutbildad sjuksköterska har den medicinska kompetensnivån höjts de senaste åren. Syftet med kompetenshöjningen är att säkerställa att kvalificerade bedömningar görs, bästa omhändertagande av patienter sker, samt att patienten förs till rätt vårdnivå i varje individuellt fall.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 22 oktober 2014
Motion 2013:16
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014 med S-, MP- och V-ledamöternas muntliga reservation
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 26 augusti 2014

Torbjörn Rosdahl

Marie Ljungberg Schött

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-10-22

LS 1309-1152

Handläggare:
Clara Wahren

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 24
Dnr LS 1309-1152
Rofel II

Landstingsstyrelsen

Motion 2013:16 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att förnya ambulanssjukvården

Ärendebeskrivning

Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att förnya ambulanssjukvården.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 22 oktober 2014
Motion 2013:16
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014 med S-, MP- och V-ledamöternas muntliga reservation
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014 (bifogas ej)
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 26 augusti 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att förnya ambulanssjukvården genom att återinföra tidssatta mål och förbättra samverkan mellan de olika aktörerna. Förvaltningen delar synen att kvalificerad vård i ett tidigt skede är viktigt för patienten, men vill framhålla att landstinget använder andra metoder för att nå de önskade resultaten. Förvaltningen ser inga behov av nya direktiv för ambulanssjukvården och föreslår att motionen ska avslås.

Bakgrund
Motionärerna vill se en bättre ambulanssjukvård i landstinget. De föreslår ett antal åtgärder; att återinföra tidssatta mål om när ambulans ska vara på plats vid prio 1-larm, att målsättningen ska vara hjälp inom tio minuter för de svårast sjuka i 75 procent av fallen, att förbättra samverkan mellan ambulanssjukvårdens aktörer och SOS-alarm samt att genom nya direktiv stärka mandatet för ambulanssjuksköterskan och därigenom ge bättre möjlighet att delta i vårdplaneringen.

Väntetidsmålet avskaffades i samband med att nya avtal började gälla den 1 februari 2012. I nuvarande ambulansavtal har vårdgivarna ansvar för att uppnå kortast möjliga väntetid i varje enskilt uppdrag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig över motionen.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen följer löpande upp väntetider. Utifrån denna uppföljning görs bedömningar kring vad som kan förbättras. Ett mer kvalificerat omhändertagande så tidigt som möjligt ger bättre vårdprocesser och den prehospitala vården är en viktig del i genomförandet av Framtidens hälso- och sjukvård.

Det finns behov av ökad samverkan inom den prehospitala sjukvården. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen utreder förutsättningarna för att bedriva prioritering och dirigering i egen regi.

I avtalen med ambulansleverantörer ställs tydliga krav på kompetens hos de specialistutbildade sjuksköterskorna.

Idag finns det inte något landsting i Sverige som har den typen av väntetidsmål som motionärerna efterfrågar, men hälso- och sjukvårdsförvaltningen har inlett diskussioner med andra landsting kring detta.

Utifrån det som beskrivs ovan ser förvaltningen inga behov av nya direktiv vad gäller ambulanssjukvården.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2013-09-17

Ankom
Stockholms läns landsting
2013 -09- 17
Dnr LS 1309-1152

2013:16
Rotel II

Motion av Helene Öberg (MP) om att förnya ambulanssjukvården

Ambulanssjukvården i Stockholmsregionen måste bli tryggare. För att komma tillrätta med de övergripande problemen föreslår Miljöpartiet en förnyelse av hela ambulanssjukvården.

Vi vill att förvaltningen får i uppdrag att aktivt arbeta med att korta väntetiderna. Som ett verktyg för det vill vi återinföra tidssatta mål om när ambulans ska vara på plats vid prio 1-larm. Målsättningen ska vara hjälp inom tio minuter för de svårast sjuka, i 75 procent av fallen. I dag är det företagen Falck, Samariten och det landstingsdrivna bolaget Aisab som kör ambulans i Stockholmsregionen. SOS Alarm dirigerar och prioriterar ambulanserna. För att korta väntetiderna vill vi införa en sammanhållen ledningscentral, där alla aktörer är placerade under samma tak. Det skulle också leda till en trygg, säker och fungerande organisation.

Verksamheten måste ge medarbetarna bästa möjliga förutsättningar. Ambulanspersonal som arbetat 30 timmar i sträck utan paus för mat, toalettbesök eller återhämtning, äventyrar patienternas säkerhet. Samverkan mellan aktörerna blir ett första steg i rätt riktning för en bättre arbetsmiljö. Den som har det formella ansvaret för arbetsmiljön ska kunna fatta beslut om när arbetspass anses avslutade, eller när det krävs pauser. Så är det inte i dag. Ambulanssjukvårdens medarbetare och deras insatser är ovärderliga. Genom ett gott ledarskap kan medarbetarnas tankar i kombination med forskning och utveckling utgöra den största drivkraften i förändringsarbetet. Landstinget ska ställa tuffa krav redan i upphandlingen vad gäller arbetsvillkor.

Vi menar att landstinget bättre behöver säkerställa att medarbetarnas kompetens kan tillvaratas. Inte minst hos de specialistutbildade sjuksköterskorna. Låt dem avgöra vem som får åka med in till sjukhus, skickas vidare till vårdcentral, stanna hemma, bli bedömd av akutläkare eller åka direkt till geriatriken utan att passera akuten. Modern teknik ska uppdateras, och göra det möjligt att skriva patientjournal redan i ambulansen.

Vi behöver ett ledarskap för ständiga förbättringar. Ambulanssjukvården behöver ständigt förbättras. Vi vill därför se ett framtida ledarskap för utvecklingen av ambulansen, som tar tillvara på ny medicinteknik. Ett gott ledarskap ska möjliggöra behovet av fler vårdinsatser framöver. Det behövs också marginaler för att hantera oväntade ambulansutryckningar, som vid flyg- eller trafikolyckor.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att återinföra tidssatta mål om när ambulans ska vara på plats vid prio 1-larm

att målsättningen ska vara hjälp inom tio minuter för de svårast sjuka, i 75% av fallen

att förbättra samverkan mellan ambulanssjukvårdens aktörer och SOS-alarm genom att se över möjligheterna till en gemensam sambandscentral för prioritering och dirigering

att genom nya direktiv stärka mandatet för ambulanssjuksköterskan och därigenom ge bättre möjlighet att delta i vårdplaneringen

Helene Öberg

~~Rebwar Hassan~~

Marie Åkesdotter

~~Shadi Larsson~~

Martin Sahlin

~~Yvonne Andersson~~

Viviane Gunnarsson

Susanne Nordling

Mikael Odenberg

Ann-Sofi Matthiesen

Peter Eller

PROTOKOLLSUTDRAG 8/2014
§ 8

SAMMANTRÄDESDAG
2014-10-20

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr LS1309-1152

Justerat Filippa Reinfeldt (M)
Petra Larsson (S)

Anslagsdatum 2014-10-20

§ 8 Yttrande över motion 2013:16 av Helene Öberg m fl (MP) om att förnya ambulanssjukvården

HSN 1405-0709

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:16 av Helene Öberg m fl (MP) om att förnya ambulanssjukvården.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-26
Motion 2013:16 av Helene Öberg m fl (MP)

Yrkanden

1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

2 Petra Larssons (S) förslag för S-ledamöterna, Michel Silvestris (MP) förslag och Håkan Jörneheds (V) förslag om bifall till motionen

Propositionsordning

Inför beslut ställer ordföranden proposition på yrkandena. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservationer
S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Michel Silvestri (MP) reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) reserverar sig mot beslutet.

Vid protokollet
Lisbeth Ekebom

Rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekebom

Expedieras till:
Landstingsstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Programberedning 2 - Akutsjukvård

PROTOKOLLSUTDRAG

6/2014
§ 7

SAMMANTRÄDESDAG
2014-10-13

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 20
Dnr LS 1309-1152

Justerat Lars Joakim Lundquist (M)
Janet Mackegård (S)

§ 7 Yttrande över motion 2013:16 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att förnya ambulanssjukvården

HSN 1405-0709

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:16 om att förnya ambulanssjukvården. I motionen framhåller Helene Öberg m.fl. (MP) att det behövs en förnyelse av ambulanssjukvården i Stockholmsregionen. För att åstadkomma detta föreslås bland annat återinförda tidssatta mål för när ambulans ska vara på plats vid prio 1 larm, förbättrad samverkan mellan ambulanssjukvårdens aktörer och SOS Alarm samt att mandatet för den specialistutbildade ambulanssjuksköterskan stärks.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-26
Motion av Helene Öberg (MP) m.fl. om att förnya ambulanssjukvården

Beslut

Programberedningen beslutar att i enlighet med förvaltningens förslag föreslå Hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Vid protokollet/Rätt avskrivet intygas
Lykke Ask-Harborg

Expedieras till: Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-26

HSN 1405-0709

Handläggare:
Petri Salonen

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-10-16, P 8

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr. LS 1309-1152

Yttrande över motion 2013:16 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att förnya ambulanssjukvården

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:16 om att förnya ambulanssjukvården. I motionen framhåller Helene Öberg m.fl. (MP) att det behövs en förnyelse av ambulanssjukvården i Stockholmsregionen. För att åstadkomma detta föreslås bland annat återinförda tidssatta mål för när ambulans ska vara på plats vid prio 1 larm, förbättrad samverkan mellan ambulanssjukvårdens aktörer och SOS Alarm samt att mandatet för den specialistutbildade ambulanssjuksköterskan stärks.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-26
Motion av Helene Öberg (MP) m.fl. om att förnya ambulanssjukvården

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för akutsjukvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Inom ambulanssjukvården ställs krav på hög tillgänglighet genom en effektiv vårdkedja, där samtliga aktörer inom ambulanssjukvården ska verka för att nå kortast möjliga väntetid för patienten. Väntetidsmålet inom ambulanssjukvården avskaffades i samband med att nya avtal började gälla 2012-02-01. Tidigare väntetidsmål omfattade såväl tiden för prioritering och dirigering som ambulansenhetens uppdragstid fram till ankomst hos patienten.

I nuvarande ambulansavtal har vårdgivarna ansvar för att uppnå kortast möjliga väntetid i varje enskilt uppdrag. För att tydliggöra de prehospitala funktionernas olika uppdrag och ansvar mäts väntperioden för prioriterings- och dirigeringscentralen respektive ambulanssjukvården var för sig. Förvaltningen följer löpande upp väntetider och utifrån denna uppföljning görs bedömning av vilka tider som prioriterings- och dirigeringstjänsten, ambulanssjukvården och sjukhusen kan påverka och förbättra.

Ett eventuellt nytt väntetidsmål bör utgå ifrån det medicinska behovet. Sådant väntetidsmål är dock komplicerat att fastställa och det finns inget landsting som har ett liknande mål inom ambulanssjukvården idag. Förvaltningen har inlett diskussioner med andra landsting kring detta.

Prioriterings- och dirigeringsfunktionen är en nyckelfunktion av strategisk betydelse för den samlade hälso- och sjukvården i länet, och utgör första linjens styrning till rätt vårdinrättning och avgör hur länets prehospitala enheter nyttjas. Uppdraget att prioritera och dirigera ambulanserna har SOS Alarm Sverige AB och omfattar hela länet. SOS Alarm prioriterar ambulansuppdrag och dirigerar länets samtliga ambulansresurser. Enligt avtal ska ambulansleverantörerna följa prioriterings- och dirigeringscentralens direktiv om placering under drifttiden.

Det finns behov av ökad samverkan inom den prehospitala sjukvården. För att stärka och utveckla samordning och styrning inom den prehospitala vården har verksamheten vid Stockholms Prehospitala Centrum Ambulans (SPC-A) integrerats inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen från och med mars 2014. Förvaltningen utreder även förutsättningarna för att bedriva prioritering och dirigering i egen regi.

Det prehospitala vårdinnehållet har utvecklats på senare tid genom medicinteknisk utveckling i kombination med att en kompetenshöjning skett med vidareutbildade sjuksköterskor. Syftet med kompetenshöjningen är att säkerställa kvalificerade bedömningar och bästa omhändertagande av patienter samt att föra patienterna till rätt vårdnivå. Direktintag är prioriterat område och i dagsläget pågår utveckling av direktintag inom närakutstyrningen och geriatriken.

Om flera medicinska vårdinsatser sker innan patienten kommer till sjukhus kan effektivare vårdprocesser uppnås, besök på akutmottagningen undvikas liksom inläggning på sjukhus. Ett mer kvalificerat omhändertagande i första linjen möjliggör också en förbättrad styrning av vårdprocesser. Av dessa skäl utgör den prehospitala vården och den medicinska kompetensnivån inom ambulanssjukvården en viktig länk i genomförandet av Framtidens hälso- och sjukvård (FHS).

För att tillvarata den specialistutbildade sjuksköterskans kompetens ställs tydliga krav i nuvarande avtal. Ambulansleverantör ska säkerställa att kompetens vidmakthålls och anpassas till rådande utveckling. Den specialistutbildade sjuksköterskan har de medicinska riktlinjerna som stöd för patientomhändertagande. De gånger som de medicinska riktlinjerna inte ger stöd tas kontakt med SOS läkaren. Förvaltningen ser inte behov av några nya direktiv utifrån det som beskrivits ovan.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ann Eva Askensten
Avdelningschef